

Юлия Станкова е от малкото съвременни художници, чиито картини са първоначално добре осмислени и вътрешно изведени като концепция, а след това нарисувани с дълбоко чувство на любов и смирение. Спонтанността и първоначалният изблик на емоцията са сведени до минимум, тъй като Юлия внимателно ги култивира и трансформира в образи, които са далеч и отвъд "първосигналността" на чувствата.

Да рисуваш изгубената връзка с Бога

За непознатите читатели нека уточним, че Юлия Станкова твори т.нар. библейски живопис, което означава, че чрез езика на образите тя ни превежда своето виждане и тълкуване на различни притчи и събития, описани в Библията. Самата тя е дипломиран теолог в Богословския факултет на СУ "Св. Климент Охридски", така че всяка една нейна картина е солидно подплатена със съответното познание и тълкуванията ѝ не са плод на случайността, а на дълъг размисъл и дори бих казала - на лични откровения. Ако вярата ни се състои в това да възстановим изгубената си връзка с Бога, то картините на Юлия Станкова са именно това - откриването и свързването ни с Бог вътре в нас самите.

Наскоро тя показа в самостоятелна изложба и друг свой своеобразен "превод", само че този път от старогръцката митология под името: "Божествата не искат да ги гледат". В основата на концепцията е залегнал митът за Орфей и Евридики, но вътре присъстват и Едис с неговите родители, Нарцис, както и вкаменяващата с поглед Медуза. Има някаква фатална обреченост и безнадеждност в тези герои, които са безмилостно наказвани от божествата, но пък от друга страна - това още повече подсилва чувството на умиление пред човешката слабост и същевременно дързост да се погледне в тъмнината.

Най-новите неща на художничката са серия портрети на жени, които тя познава много добре, като два от тях са на нейните дъщери. Както казва самата авторка - много е важно в лицето на човека да бъде събрано лицето му от детството, младостта и зрялостта, тъй като съвкупността от тях прави истинския ни облик. Ето и друга нейна интересна мисъл за портрета: "Портретът не отразява маските от ежедневието. Той би трябвало да се потърси там, където докосвайки се, божественото и човешкото формират чертите на истинния лик."

Всъщност тя започва своите портрети по-рано, когато открива в Крптата на "Св. Александър Невски" своята изложба "Библейски портрети". Там откриваме "Портрет

на Яков" I и II, "Портрет на Юда", "Портрет на Мария Магдалена", "Портрет на Йов" и "Портрет на Тома". Някои от тях като Мария и Йов са без физическите си лица, нарисувани са техните души - прогледнали чрез страданието и молитвата в божествеността. Тома търси себе и Бог в тленното, в материята, а всъщност - може би в творчеството - извайвайки образа на Христос от камък, Юда носи своята тежка и ненамираща прощка участ на рамото си, докато целува Исус с притворени очи...

Последната ѝ изложба в Холандия е в галерията на манастира „Св. Бенедикт“, за която специално са дошли хора, живеещи около два часа и половина път.

Юлия Станкова е творец, чието творчество не би могло да се възприеме лесно и мигновено. То изисква от зрителя определен вид начетеност, размисъл и активност на съзнанието, тъй като само по този начин биха се разбрали в дълбочина нейните творби. Темите, тълкуванията и дори самата техника на художничката я правят космополитен творец. В творчеството ѝ няма и сянка от

каквато и да било локалност или от така познатата и експлоатирана фолклорност. Юлия се опира главно на прийоми на византийската иконопис, като личният ѝ стил е до голяма степен формиран от уникалната ѝ техника - открита и разработена лично от нея самата.

В последно време Юлия достига до все по-широк кръг зрители, тъй като картините ѝ започнаха да стават все по-общочовешки и всеобхватни, т.е. те не са вече толкова тясно свързани с конкретни притчи, а по-скоро пресъздават различни състояния на човешката душа като например изкушението, сблъсъка със собствените ни страхи, любовта в различните ѝ измерения - между родител и дете, между съпруг и съпруга, раждането на живот...

Това говори за все по-големия синтез и концептуалност, до които тя достига, извеждайки посланията си до една завършеност и обобщеност.

Юлия Станкова е не само художник, тя е изключително силна в словото - лише есеа, стихотворения, богословски анализи и статии в областта на художествената критика, като те са публикувани в различни литературни вестници и списания.

За съжаление авторката е много по-оценена в чужбина, отколкото

в България, но това не е много изненадващо предвид малкия ни пазар и специфичната област, в която тя твори. Доказателство за това е и последната ѝ изложба в Холандия, в галерията на манастира "Св.Бенедикт", за която спешно са дошли хора, живеещи на около два часа и половина път, но въпреки зимните условия потребността им от изкуство се оказва по-силна от всичко. Само този факт е достатъчен, за да се направят болезнените разлики между нашата и онази - другата действителност.

В заключение мога да завърша с един шитат на Юлия, който смятам, че изчерпва до голяма степен нейното виждане и лична философия за изкуството: "Пътеката на творчеството е пътека към Божието царство, пътека към Божието лице, което, щом започне да проглежда в създадените образи, всички го разпознаваме."

За твореца Юлия Станкова може да се говори дълго, но нека оставим нейните картини да ни "поговорят" на нас.

Надежда Павлова - галерист

Портрет на Мария Магдалена

Портрет на Юда

